

Torsdag

- 8.30 - 10.00 Vad är NPO och vad har NAG med fotledsfrakturer att göra?
Emilia Möller Rydberg
- Hur kan vi nyttja registerdata för att förbättra vården?
Nils Hailer
- 10.00 - 10.30 Kaffe
- 10.30 - 11.15 De senaste årens forskning på frakturregisterdata
Rydberg Möller/ Möller /Wolf/ Rogmark
- 11.15 - 12.00 Nationellt vårdprogram för höftfrakturer Rogmark
- 12.00 - Grab ´n Go lunch

Vad är NPO? Och vad har NAG med fotledsfrakturer att göra?

Emilia Möller Rydberg
Ledamot Västra sjukvårdsregionen
NPO Rörelseorganens sjukdomar
2024-01-11

Nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

Mål: Mer jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet

Utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälso- och sjukvården

Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte

Kunskapsorganisationen har funnits sen 2018

**TILLSAMMANS FÖR
BÄSTA MÖJLIGA VÅRD**

**NATIONELL SAMVERKAN
FÖR ÖKAD EFFEKT
OCH MINSKAT DUBBELARBETE**

**LOKAL ANPASSNING
UTIFRÅN BEHOV**

Tre delar

1. Kunskapsstöd
2. Uppföljning och analys
3. Stöd till verksamhetsutveckling och ledarskap

”Kunskapsstöd ska tas fram inom relevanta områden och utformas så att de är lätta att använda”

Bakgrund

Det finns många olika typer av kunskapsstöd från en mängd olika aktörer

Vissa kunskapsstöd är framtagna av regioner, myndigheter, professionsföreningar eller vårdaktörer inom både primärvård och specialiserad vård

För den som arbetar i hälso- och sjukvården är det inte alltid lätt att veta vilket kunskapsstöd som är aktuellt och bör användas

Kunskapsstöd

”Viktigt att ny kunskap snabbt börjar användas och att bästa tillgängliga kunskap används i varje möte”

Typer av kunskapsstöd:

- Vårdprogram
- Vårdförlopp
- Riktlinjer
- Rekommendationer

Det som är rimligt att ha koll på

NSG – Nationella samverkansgrupper

NPO – Nationella programområden

RPO/RPT – Regionala programområden(/team)

NAG – Nationella arbetsgrupper

Vårdförlopp

Vårdprogram

NAFS - Nationell Formulär Samling

Kunskapsorganisationen

- 26 nationella programområden (NPO) som leder kunskapsstyrningen inom sitt respektive område
- 8 nationella samverkansgrupper (NSG) som leder och samordnar regionernas nationellt gemensamma arbete inom flera andra områden.
- Syftet med dessa NPO och NSG är att minska de skillnader som finns inom hälso- och sjukvården
- Skillnaderna är för stora i vård, behandling och resultat vilket gör att två personer med samma sjukdomstillstånd till exempel riskerar att få olika utredning, behandling och uppföljning beroende på var de söker vård.
- Nationella programområden och samverkansgrupper arbetar för att minska dessa skillnader
- Detta görs genom nationella arbetsgrupper (NAG)

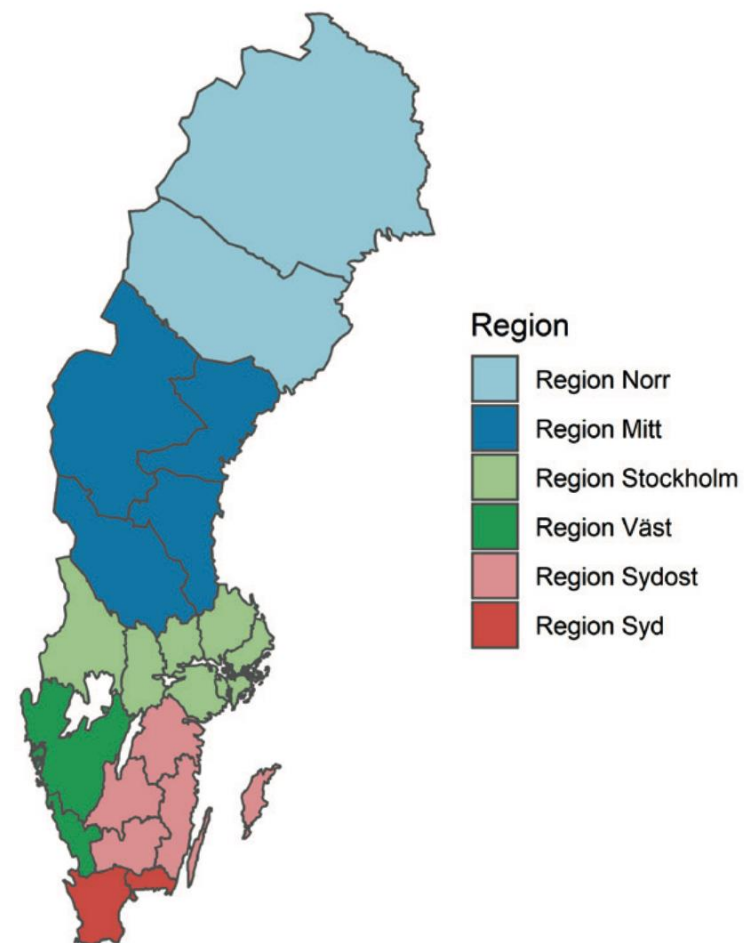
Nationella samverkansgrupper (NSG)

- Leder och samordnar regionernas nationella, gemensamma arbete i olika områden
- **Data och analys**
- **Metoder för kunskapsstöd**
- **Läkemedel/medicinteknik**
- **Forskning/Life Science**
- **Patientsäkerhet**
- **Strukturerad vårdinformation**
- **Stöd för utveckling**

Nationella Programområden (NPO)

26 olika NPO

Varje nationellt programområde består av en representant från var och en av de sex sjukvårdsregionerna

Nationella programområden (NPO) och sjukvårdsregionalt värdskap

NATIONELLA PROGRAMOMRÅDEN		
▶ Akut vård	▶ Levnadsvanor	▶ Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin
▶ Barns och ungdomars hälsa	▶ Lung- och allergisjukdomar	▶ Reumatiska sjukdomar
▶ Cancersjukdomar (utgörs av RCC i samverkan) Vilande värdskap Norra	▶ Nervsystemets sjukdomar	▶ Rörelseorganens sjukdomar
▶ Endokrina sjukdomar	▶ Njur- och urinvägssjukdomar	▶ Sällsynta sjukdomar
▶ Hjärt- och kärlsjukdomar	▶ Mag- och tarmsjukdomar	▶ Tandvård
▶ Hud- och könssjukdomar	▶ Medicinsk diagnostik	▶ Äldres hälsa och palliativ vård
▶ Infektionssjukdomar	▶ Perioperativ vård, intensivvård och transplantation	▶ Ögonsjukdomar
▶ Kvinnosjukdomar och förlossning	▶ Psykisk hälsa	▶ Öron-, näsa- och halssjukdomar
▶ Kirurgi och plastikkirurgi		▶ Nationella primärvårdsrådet

Sjukvårdsregionala värdskap

▶ Norra ▶ Stockholm-Gotland ▶ Sydöstra ▶ Södra ▶ Mellansverige ▶ **Västra** ▶ SKR/Vilande värdskap

NPO Rörelseorganens sjukdomar

	Västra	Sydöstra	Norra	Mellan	
					
	Emilia Möller Rydberg	Andreas Meunier	Stig-Evert Thornberg	Gösta Ullmark	
Stockholm Gotland					
	Karl-Åke Jansson	Magnus Eneroth	Ann-Charlotte Lindström	Gudrun Greim	Gustav Andersson

NPOs uppdrag

- Leda och samordna kunskapsstyrningen inom aktuellt fält
- Följa upp och analysera sitt område, göra behovsanalyser och gapanalyser (identifiera när det saknas kunskapsstöd)
- Arbeta med kunskapsstöd för jämlik hälsa och vård
- Utse nationella arbetsgrupper
- Bidra i arbetet med hur relevanta nationella kvalitetsregister utvecklas och används
- Omvärldsbevaka
- Ordnat införande/ordnad utfasning av läkemedel/behandlingar
- Samverka med myndigheter inom aktuellt område (tex NHV med Soc styr)
- Bidra i arbete med eventuella statliga satsningar

RPO/RPT

Regionernas grupperingar för att anpassa och implementera framtagna kunskapsstöd lokalt

Tidigare fanns RPO och RPT, nu kallas de RPT

Nationella arbetsgrupper (NAG)

- Nationella arbetsgrupper
- Sammansatta för att ta fram kunskapsstöd inom sitt expertområde

Nationella arbetsgrupper (NAG)

Sammansättning NAG

Utifrån uppdrag, till exempel:

- Experter (primär- och specialistvård)
- Kvalitetsregister
- Patientföreträdare
- Där relevant: kommunrepresentant
- Representation från samtliga sjukvårdsregioner
- Multiprofessionell sammansättning samt representativitet från primärvård och sjukhus

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

Tillsättning av NAG

- Utifrån beslutad verksamhetsplan kan NPO/NSG bilda en eller flera NAG.
- För varje NAG ska en uppdragsbeskrivning vara framtagen där behov av kompetenser för uppdraget framgår tydligt.
- **Respektive ledamot i NPO ansvarar för att nomineringsförfrågan sprids i respektive sjukvårdsregion.**
- Även kommuner, professionsföreningar samt patient- och närståendeföreningar ges möjlighet att nominera till NAG.
- NPO/NSG sätter samman samt beslutar om ledamöter i NAG utifrån inkomna nomineringar.
- Vid tillsättning av NAG-ledamöter ska hänsyn tas till aktuell jävsprövning.

Kunskapsstöd

Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp

- Beskriver en personcentrerad och sammanhållen vårdprocess som omfattar en hel eller en del av en vårdkedja.
- Anger kortfattat vad som ska göras, i vilken ordning och när.
- Innehåller även indikatorer för att följa upp i vilken grad patienten har fått vård enligt vårdförloppet.
- Ger stöd för en individanpassad och samskapad vård, patientkontrakt är en viktig del

Nationellt vårdprogram

Beskriver och ger stöd till hur åtgärder ska genomföras.

- Omfattar flera åtgärder relaterat till ett sjukdomsområde.
- Ger rekommendationer om utredning, behandling, omvårdnad, rehabilitering, primärprevention, ärftlighet och uppföljning av patienter och brukare.

Riktlinje för hälso- och sjukvård

- Omfattar och ger stöd om hur endast en eller ett fåtal åtgärder ska genomföras.
- Liknar det innehåll som finns i ett nationellt vårdprogram, men är mindre omfattande
- Innehåller endast en eller ett fåtal åtgärder relaterat till ett sjukdomsområde.

Nationellt kliniskt kunskapsstöd i primärvård

- Innefattar rekommendationer och regionala tillägg anpassade för att ge stöd till vårdpersonal i patientmöten som sker i primärvård.

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

- Staten och SKR har tecknat en överenskommelse om att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp inom olika sjukdomsområden
- Syfte att skapa en jämlik och effektiv vård baserad på bästa tillgängliga kunskap
- Bättre samordning, gott bemötande och delaktighet är områden som behöver förbättras inom vården

Sammanhållna vårdförlopp

- Höftledsartros primärvård (2020)
- Knäledsartros primärvård (2022)
- Tumbasartros (2022)
- Ländryggsbesvär (2023)
- Höftledsartros – kirurgi (pågår)
- Knäledsartros – kirurgi (startat augusti 2023)

Nationella vårdprogram

- Distal radiusfraktur (2021)
- Höftfraktur (snart klart)
- Fotledsfraktur (skall starta 2024)
- Framfotsbesvär (start dec 2023)

Strategi för kunskapsstöd

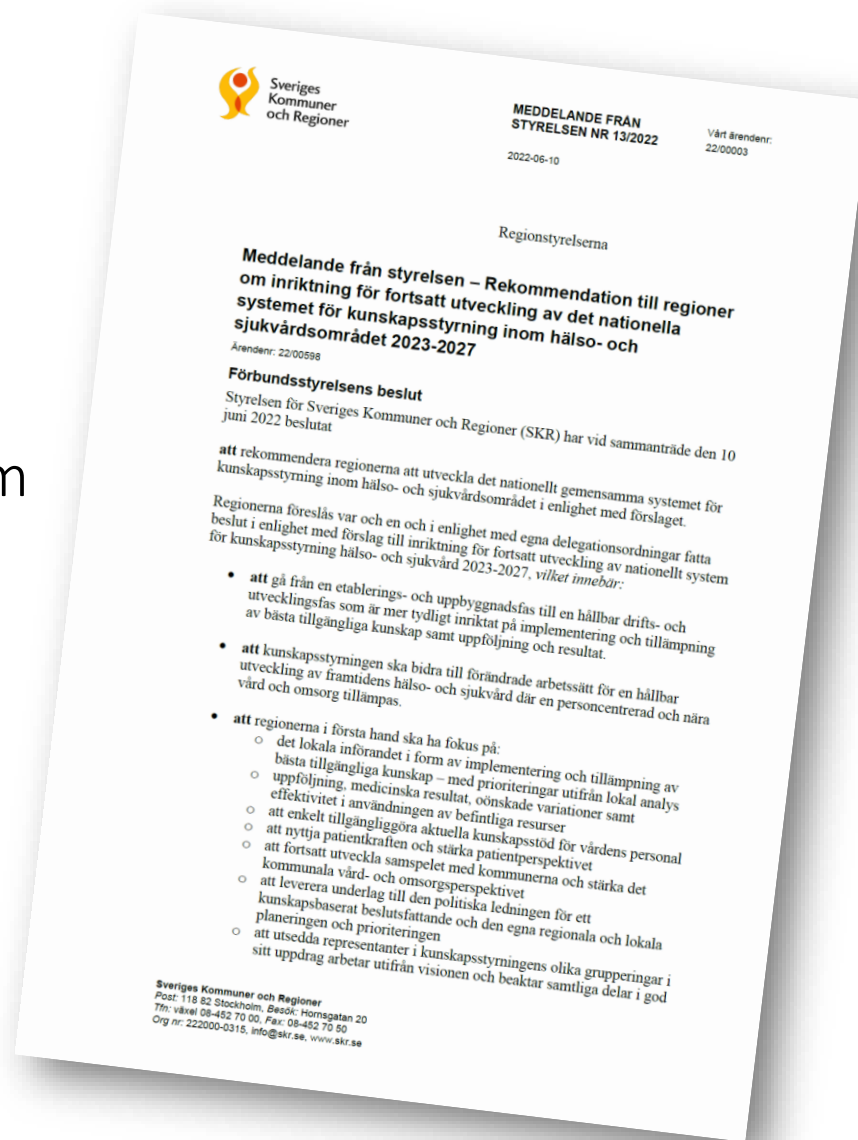
- Kort och koncist kunskapsstöd för det kliniska vårdmötet som stödjer personal att ställa diagnos (utreda), behandla och följa upp ett hälsotillstånd
- Innehållet ska kunna innefatta både primärvård och specialiserad vård
- Kunskapsstödet ska vid behov kunna visa flödesschema och förlopp för aktuellt hälsotillstånd
- Möjlighet till regionala tillägg på de nationella texterna finns för hela vårdkedjan
- Utskick för synpunkter på innehållet kan göras för både primärvård och specialiserad vård.

Problemet

- "Staten och SKR har tecknat en överenskommelse om att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp..."
- Överenskommelsen gäller till och med 2023. Därefter tillskjuts inga nya statliga medel utan arbetet integreras i ordinarie verksamhet

Alla 21 regioner har beslutat om gemensam fortsättning – utveckling av nationellt system för kunskapsstyrning

2023-2027

- Det är bara ingen av regionerna som har specificerat vem som skall betala för kalaset efter förste januari 2024
- Men man har klar
(som ingen vill bet

ing för arbetet

Inriktningen

Regionerna ska i första hand ha fokus på:

- Lokalt införande
- Uppföljning, medicinska resultat, oönskade variationer samt effektivitet i användningen av befintliga resurser
- Tillgängliggörande av aktuella kunskapsstöd
- Nyttjande av patientkraften och stärka patientperspektivet
- Samspel med kommunerna
- Underlag till politisk ledning
- Att utsedda representanter arbetar utifrån visionen, god vård och helhetssyn

Nationellt vårdprogram Fotledsfraktur

- Uppdragsbeskrivningen är nästan klar, klubbas på möte 15/1
- Nominering kommer starta under våren 2024

Exempel på vilka specifika frågeställningar som skall belysas:

1. Vilka fotledsfrakturer skall opereras?
2. Utöver frakturtyp, vilka patientfaktorer skall styra val av behandling?
3. Skall patienter med fotledsfraktur erbjudas proppförebyggande behandling?
4. Vilka skall immobiliseras (både kirurgiskt och icke kirurgiskt behandlade) och hur länge? Ä
5. Vilka skall ges belastningsrestriktioner (både kirurgiskt och icke kirurgiskt behandlade) och varför och hur länge?

Övrigt på bordet i NPO rörelseorganens sjukdomar

- Implementering av framtagna kunskapsstöd
- Framtagande av en rapport till SKRs sida Vården i Siffror
- Arbete med att förbättra dialogen med kvalitetsregistren och professionsföreningarna
- Framtagande av en strategisk plan för att möta kapacitetsbristen
- Kunskapsstöd för Fotledsfraktur (planeras start 2024)
- Standardiserat vårdförlopp Knäledsartros kirurgi (startat aug 2023)
- Vårdprogram/NKK Framfotsbesvär (start senhösten 2023)
- Nationellt kliniskt kunskapsstöd (revision av alla kunskapsstöd för primärvården)
- NAFS

NAFS – NAtionell Formulär Samling

- Målbilden för NAFS är att *skapa en ny nationell tjänst för insamling av patientrapporterade data som ska nyttja 1177 som primär insamlingskanal*
- Arbetet startade redan 2018 och under våren 2023 fattades ett inriktningsbeslut om att SKR och Inera tillhandahåller NAFS i gemensam regi, underlag för beslut är under framtagande.
- Förvaltningen av "NAFS-formulären" kommer att hanteras nationellt och formulären kommer att vara tillgängliga för alla att prenumerera på.

Första utvalda formulären

- EQ-5D
- RAND 36 (SF 36)
- VAS/numerisk skala
- Catquest 9-SF
- HOOS (Hip dysfunction)
- KOOS (Knee injury)

- **Tidplan:**
- Q4 2023: pilotundersökningar i NAFS
- Q1 2024: lansering av NAFS i första version
- Begränsat urval av PROM-formulär
- Q2 2024→: successivt införande av flera PROM-formulär

Vår input från NPO

- Satt samman en lista på de mest relevanta PROM att ta i nästa omgång
- Ta alla PROM som används av ett register i taget
- Måste finnas ett före och ett efter PROM
- Kommer det gå att relatera till tidigare insamlade PROM?
- Hur hanteras PROM med recall teknik?
- Hur hanteras de som inte har 1177 eller inte svarar?